

Geriye dönüşleri sevmem de yine de bilmem kaç yıl öncesinden o cin gibi çocuğun pırl pırl zekâsıyla verdiği dersi unutamam bir türlü. Kaçak yaşadığımız evde masanın üstünde gördüğüm gerici basının başını çeken bir gazetenin varlığına önce aldırış etmemiş, mütemadiyen geliş gidişlerimde yenilerini görünce kükremiş, hiddetle bu faşist basını eve kimin soktuğunu sormuştum. Kızgınlığım karşısında duraksamış, “ben okuyorum” deyivermişti. Sanırım tepkimin şiddete dönüşeceği endişesiyle biraz da paniğe kapılmıştı. Amacım şiddete başvurmak ne kelime korkutmak filan da değildi, bu gazetenin eve girmemesi, buna para verilmemesi konusunda uyarmaktı. Sesimin tonunu kıstım, halk düşmanlarının sözcüsü bu gazeteyi eve sokmasının, bu paçavraya para vermesinin bize yakışmadığını usul usul anlatmaya başladım. Tavırları rahatlamış, endişesi gitmişti. “Konuşabilir miyim” dedi, tabi dedim. “Abi, bu evde kaldığın zaman geceleri sabaha kadar odanın ışığı yanıyor okuyorsun, yazıyorsun, yazmaktan parmakların nasır tuttu. Sonra da yazdıklarını arkadaşlarıyla tartışıyorsun. Valla size gülüyorum, bazen neyi tartıştığınızı merak ediyorum, beni gülme krizi tutuyor. Ben bu gazetenin gerici, yobaz, ırkçı olduğunu, halk düşmanlarının sesi olduğunu bilerek alıyorum, bunların sözcülerini okuyorum, onların anlattıklarını tersten alıyorum, doğruyu görüyorum”. Bu sefer gülme sırası bendeydi... Hiç sesimi çıkarmadan “ sen yine de bunları eve sokma, bunlara para verme” demekle yetinmiştim.

Yirmili yaşların başındaydık ve yaşamımızda sanırım sadece yaşımız bize aitti. Yirmili yaşlar... Bazılarımız başında, bazılarımız ortalarında... Kuşkusuz bizden büyük yaşlardaki devrimciler abilerimizdi, ablalarımızdı... Beynimiz, bedenimiz, kalbimiz tartışmasız bize ait değildi... Gökyüzünü fethetmiş ve bütün silahımız yarına olan inancımızdı... Her şeyimizle devrime aittik... Yolumuzda haramilerin pusu kurduğunu bilirdik de, halka olan inancımızın onların en gelişmiş silahlarından daha etkili olduğundan hiç kuşkuya düşmezdik. Üstelik onların silahları öldürmeye programlanmıştı, bizim inancımız yaşamaya, yaşatmaya... Lakin hayatın vampirlerinin dişlerinin keskinliğini, kana doymazlığını da göz ardı etmezdik. Uykularımızın en derin yerinde bile uyanık olmak zorundaydık... Uyanık, çevik, yaratıcı ve pratik... Her devrimci ansızın gelişen bir durum karşısında inisiyatifini kullanır, çözüm üretirdi... Onlar güçlüydü, bizler haklıydık ve onlardan daha zeki olmazsak halkın bize olan güvenini yitirebilirdik...

Yıllar sonra bir tesadüf sonucu karşılaştığım “ bizim cenahtan” bir arkadaşım “ nerede hata yaptık” dedi. Ayaküstü cevaplandırılacak bir soru değildi. “Bak dedim sana bir söylence anlatayım”. Sorunun cevabını geçiştirmeye çalıştığımı sandı, kayıtsızca “hı” dedi.

“Tarihin her döneminde, her devrinde zulmün olduğu yerde direniş de vardır. Direnişler, güçlü zalimlere karşı derme çatma olanaklarla savaşılan devrimcilerin son derece zeki, dikkatli ve yaratıcı eylemlerin hayata geçirilmesiyle başarıya ulaşmışlardır ve sanıldığı aksine çoğu kez dünyanın dört bir yanında direnişler zalimlerce ezilmişlerdir ve yenilginin sebebi zalimlerin çok akıllı ya da çok güçlü olmaları değildir, devrimcilerin zaafıdır. Prometheuslar, Spartaküsler, Zapatalar zulme karşı direnişin adlarıdır. Direnerek yenilmişler ve bizlere iz bırakmışlardır, devrimcilerin işaret fişeği olmuşlardır. Onları taklit etmek maharet değildir, maharet onların yenilgilerinden ders çıkarmak, mücadeleyi bir üst safhada sürdürmenin koşullarını yaratmaktır. Bunu başarabilirsek ancak o zaman onlara layık olabilir, gururla onların mirasına ortak olabiliriz.

Bugün düne göre zulüm katlanmış, katmerleşmiştir, adeta bütün yer küreyi, bütün hayatı bir ur gibi sarmıştır. Zalimler de artık gürbüz delikanlılar gibi kanlı-canlı da değildir, yaralanmış ve hırpalanmıştır. Yaralı bir yırtıcı hayvan bütün içgüdüleriyle saldırır ve bu günün saldırganlarının hedefi sadece direnişçiler de değildir, kadınlar, çocuklar da artık bu saldırganın hedefleridir. Yalnız insanlar mı, doğanın bütün canlıları bu saldırgan hayvanın tehdidi altındadır. Zulüm artmıştır, direniş güçlerinin potansiyel gücü artmasına karşın bir türlü pratik örgütlenme düzeyine çıkamıyor ve nitelik sıçraması yapamıyor, meydana adım atanlar karşı devrimin örgütlü güçlerince bertaraf ediliyor. O halde sorun ne, ne yapmalı?... Bizdeki direnişin simgesi Köroğlu'nu bilmeyen var mıdır, muhtemel yoktur da yalnızca tarihsel mirasımız olan beyin uyuşukluğumuz nedeniyle bakarız da bir türlü görmek, anlamak için çaba harcamayız.

Köroğlu'nun zalim Bolu beyini tepelemesinin sırrı, hiç kimsenin bir şey ummadığı, bütün unvanı Bolu beyinin at seyisi olmaktan ibaret olan "Kör Yusuf'un" meseleyi görmesinden ibarettir. Görünüşü hantal, uyuz, döküntü o tayın Bolu Beyini Köroğlu'na tepeleten "kırat" olması süreci mücadelenin örgütlenmesindeki inanç, sabır ve mücadeleyi anlamaktan ibarettir. O Bolu beyi ki bu uyuz tayı Bolu beyine reva gördüğü için kızgın mil çektirerek seyisi koca Yusuf'un iki gözünü dağlar ve kör eder... Eder de gün gelir keser döner, sap döner, hesap da döner... Mücadele bir bütündür ve mücadelenin bütün araçları uyumlu ve birbirini tamamlar şekilde kullanılırsa başarı mümkün olacaktır ve Koca Yusuf mücadele araçlarının bütünlük içinde birbirini tamamlar biçimde kullanımının, dikkatin, kılı kırk yarmanın mimarıdır. Öykü şöyledir: Koca Yusuf dağlanmış gözleriyle iz sürerek köyüne gelir. Oğluna bir ahır yapmasını ve ahırın bütün gözeneklerini güneş ışığı içeri düşmeyecek şekilde sıvmasını ister. İstenilen yapılır ve ahırın bütün delikleri dikkatlice sıvanır. Ahır sulanır, balçık haline getirilir. Tay beslenir, yemlenir, sulanır. Deneme günü gelmiştir. Ahırın bir başından diğerine tay tırısı kalkar, ahırdan dışarı çıkar. Toynaklarında çamur kalmıştır. Koca Yusuf oğlum der " ahırda delik kalmıştır ve içeri güneş ışığı giriyor". Evet, ahırın duvarlarında toplu iğne ucu kadar delik kalmıştır ve bu delikten güneş ışığı girmektedir. Delik kapatılır ve deneme yeniden başlar. Aynı balçığa sürülen tay ahırdan çıktığında toynaklarında çamur yoktur. "İşte istediğim at, işte sana Bolu beyini tepeletecek at, hadi yolun açık olsun"... Öykü bu kadar... Şayet ahırdan sızan toplu iğne başı kadar delik fark edilip kapatılmasaydı, ne Köroğlu Köroğlu olacaktı ne de kırat, kırat olacaktı.

"Sanırım sorunun yanıtı burada", dedim. Bizim dünümüzün taylarının seyisi koca Yusuf değildi, tersine Bolu beyinin adamlarıydı ve duvardan sızan toplu iğne başı kadar güneş ışığı değil, tavan delikti. Şimdi bu atın bırak toynaklarında çamur kalmasını, atın kendisi balçık içindeyken Çamlıbel'de Bolu beyine meydan okumak yenilgiyi davet etmek değil de nedir?. Hala Bolu beyinin seyisleri aramızda cirit atarken hamasi devrimcilik nutku atmak en hafif deyimle arı namusu kapıdan kovmaktır. Oysa ar ve namus devrimcilerin olmazsa olmazıdır ve halka karşı sorumluluğudur. Benim kişisel kanaatim, Bolu beylerinin seyislerinin içimizde Truva atı görevi gördükleridir. Yoksa bu zerzevatların okuduklarını tersten anlayarak doğruyu bulma izanları da mı yoktu da karşı devrimci, gerici iktidarın sözümlü ona "insan hakları, ileri demokrasi" martavallarının payandaları olmak için birbirleriyle yarıştılar ve biz hala bunların aramızda arsızca dolaşmalarını umursamıyoruz bile... Söylesene "Nereden Başlamalı..."

Cehennemin yolları da "iyi niyet" taşlarıyla döşenmemiş miydi?